

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Tadeusz Chrzan
POWIAT JAROSŁAWSKI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Marian Niemirski
POWIAT PRZYSUSKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Mirosław Czapla
POWIAT MALBORSKI
Jarosław Dudkowiak
POWIAT GŁOGOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Józef Matysiak
POWIAT RAWSKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Wojciech Pałka
POWIAT KRAKOWSKI

Andrzej Połępa
POWIAT BRZESKI

Joanna Potocka-Rak
POWIAT CIECHANOWSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

Tomasz Tamborski
POWIAT KOŁOBRZESKI

Małgorzata Tudaj
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Mirosław Walicki
POWIAT GARWOLIŃSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Zdzisław Brezdeń
POWIAT OŁAWSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHELMIŃSKI

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/373/21

Warszawa, 28 grudnia 2021 roku

Szanowny Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do korespondencji z 10 grudnia 2021 r. dotyczącej obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (druk sejmowy nr 1840) poniżej przedkładam opinię Związku Powiatów Polskich do przedmiotowego projektu.

Głównym założeniem obywatelskiego projektu ustawy nowelizującego pragmatykę zawodową nauczycieli jest modyfikacja sposobu ustalania wynagrodzenia średniego oraz wynagrodzenia zasadniczego. Skutkiem takiej zmiany będzie de facto znaczny wzrost wynagrodzeń nauczycieli.

Związek Powiatów Polskich nigdy nie kwestionował merytorycznej potrzeby wzrostu wynagrodzeń nauczycieli a wręcz wyrażał potrzebę godnego wynagradzania wskazanej grupy zawodowej. Stanowisko takie zostało wyrażone chociażby podczas prac Zespołu ds. statusu zawodowego pracowników oświaty, który na posiedzeniach organizowanych w roku 2021 m.in. na ten temat dyskutował. Warto więc już w tym miejscu zaznaczyć, że kwestia zmian w sposobie wynagradzania nauczycieli ma być przedmiotem nowelizacji ustawy – Karta Nauczyciela, która zgodnie z zapowiedzią Ministra Edukacji i Nauki ma zostać przez resort przedstawiona na początku 2022 r.

Odnosząc się jednak do przedłożonego projektu ustawy należy w pierwszej kolejności wskazać na kwestie następujące:

1. w proponowanej nowelizacji nie określono terminu jej wejścia w życie;
2. w pkt 2 projektu, w tiret drugim zaproponowano ustalenie minimalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego. Określono taki poziom dla nauczyciela dyplomowanego z tytułem magistra i przygotowaniem zawodowym, a także dla nauczyciela stażysty z tytułem magistra i przygotowaniem zawodowym. Na pozostałych poziomach wykształcenia

i awansu zawodowego kwota ma być ustalana w wysokości proporcjonalnie niższej od kwoty przewidzianej dla nauczyciela dyplomowanego z tytułem magistra i przygotowaniem zawodowym. Posłużenie się terminem „proporcjonalnie niższa” bez bliższego określenia jak tę proporcję należy ustalić (brak w projekcie jakichkolwiek wytycznych w tym zakresie) powoduje, że przepis jest niejasny i będzie stwarzał znaczne wątpliwości. W uzasadnieniu projektu na s. 8 odnosząc się do opisywanego rozwiązania wskazano, że chodzi o proporcję pomiędzy poszczególnymi stawkami wynagrodzenia występującymi w obecnie obowiązującej tabeli tzw. rozporządzenia płacowego. Jednakże należy zwrócić uwagę, że uzasadnienie nie stanowi treści normatywnej a z samego przepisu nie wynika, że o tę konkretną proporcję chodzi;

- na s. 3 uzasadnienia projektu zapisano, że „...konstrukcja średniego wynagrodzenia stanowi element stabilizujący i ujednociający wysokość wynagrodzeń nauczycielskich w skali całego kraju.” Należy jednak postawić pytanie czy to dobrze, że wysokość wynagrodzenia wszystkich nauczycieli na danym poziomie awansu zawodowego jest ustalana na jednolitym poziomie, bez uwzględniania takich czynników jak np. podejście do pracy, zaangażowanie, podejmowanie dodatkowych zadań. Abstrahując już, że taki sposób finansowania nie docenia wielu młodych, ambitnych nauczycieli, to ma także wymiar demotywujący dla nauczycieli w ramach danego poziomu awansu zawodowego, gdyż bez względu na sposób wykonywania i nakład pracy, średnie wynagrodzenie ustalone jest na jednolitym poziomie.

Po drugie jednak i co najistotniejsze, przedmiotowy projekt ze względu na aspekt finansowy będzie niewykonalny. Jako źródło finansowania projektodawcy wskazali część oświatową subwencji ogólnej oraz inne dochody samorządów i zaznaczyli, że sposób finansowania zadań objętych nowelizacją nie ulegnie zmianie w odniesieniu do stanu prawnego obowiązującego obecnie.

Przyjmijmy więc, że projekt miałby obowiązywać od 1 stycznia 2022 r. Wysokość części oświatowej subwencji ogólnej na 2022 r. ma wynieść ok. 53,3 mld zł. Projektodawcy w swoich wyliczeniach na s. 11 projektu wskazali, że roczny koszt średnich wynagrodzeń nauczycielskich uwzględniając proponowane zmiany wyniesie ok. 52,5 mld zł (przyjęto wysokość przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale 2020 r.). Już zestawienie tych danych wskazuje, że wdrożenie projektowanych rozwiązań powodowałoby skutek finansowy w wysokości niemal analogicznej jak część oświatowej subwencji ogólnej na 2022 r. a finansowanie wynagrodzeń nauczycieli nie jest przecież jedynym (choć oczywiście zasadniczym) z zadań oświatowych finansowanych subwencją oświatową. Jeżeli jednak za podstawę wyliczeń projektodawców przyjmimy wysokość przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w III kwartale 2021 r. (informacja taka została opublikowana 10 listopada 2021 roku <https://stat.gov.pl/sygnalne/komunikaty-i-obwieszczenia/lista-komunikatow-i-obwieszczen/komunikat-w-sprawie-przecietnego-wynagrodzenia-w-trzecim-kwartale-2021-roku,271,34.html>) wówczas rzeczywisty skutek finansowy przedmiotowego projektu na rok 2022 wyniesie ok. 57,5 mld zł (łącznie koszt roczny średnich wynagrodzeń nauczycieli z uwzględnieniem projektowanych rozwiązań), czyli kwota przewyższająca ustaloną w ustawie budżetowej na rok 2022 wysokość części oświatowej subwencji ogólnej o ok. 5 mld zł. Projektodawcy nie wskazali, aby w budżecie państwa na rok 2022 zostały zabezpieczone

dotatkowe środki na proponowane zmiany. Już z tej przyczyny przedłożony projekt jest niezgodny z art. 167 ust. 1 i 4 Konstytucji RP.

Wynagrodzenia nauczycieli klasyfikowane są w budżetach samorządów jako wydatki bieżące (stanowiąc zasadniczą część tej kategorii wydatków). W roku 2020 jak wynika z Informacji o wykonaniu budżetów jednostek samorządu terytorialnego, części oświatowa subwencji ogólnej pokryła średnio dla wszystkich poziomów samorządów ok. 72% wydatków bieżących na oświatę. Samorzady w roku 2020 z innych dochodów niż subwencja oświatowa sfinansowały więc wydatki bieżące w oświacie na kwotę ponad 17 mld zł (tzw. luka oświatowa). Zestawienie dochodów ogółem samorządów z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej i dotacji wykazanych w działach 801 (Oświata i wychowanie) i 854 (Edukacyjna opieka wychowawcza) z wydatkami ogółem samorządów we wskazanych działach, obrazuje jeszcze wyższą skalę niedoszacowania finansowania oświaty (blisko 20 mld zł).

Związek Powiatów Polskich jako organizacja reprezentująca interesy samorządów, zwłaszcza powiatowych, nie może więc pozytywnie ocenić projektu, w którym nie wskazano realnego źródła finansowania, gwarantującego środki w wysokości adekwatnej do proponowanych zmian (zakładanego wzrostu płac nauczycieli).

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich
Andrzej Płonka

